

Bizarre brexitstap van Boris Johnson

Het is slechts een 'kleine inbreuk' op de eerder gemaakte internationale akkoorden, durfde de Britse minister voor Noord-Ierse zaken in het parlement te beweren. De inbreuk betreft de positie van Noord-Ierland, onderdeel van het Verenigd Koninkrijk maar liggend op hetzelfde eiland als Ierland. Niemand wil meer een harde grens tussen die twee, omdat er gerechtvaardigde vrees is dat er weer een burgeroorlog oplaait. En dus, zo hadden Londen en de Europese Unie afgesproken, zullen eventuele noodzakelijke controles van handelsgoederen na de brexit plaatsvinden op de zee tussen Noord-Ierland en het Britse 'vasteland'.

Met die 'kleine inbreuk' in de vorm van een wetsvoorstel draait Londen dat nu toch weer terug, die zeecontroles komen er niet. Want ze hadden de gevolgen niet overzien, een bizar argument gezien de enorme aandacht die er vorig jaar voor deze kwestie was. Het is een inbreuk met in potentie enorme gevolgen. Want als bestaande afspraken al niet worden nagekomen, waarom zou je dan nieuwe afspraken maken? Wie zo willens en wetens de directe belangen van zijn gesprekspartners schaadt op zo'n gevoelig punt, is zonder meer te kwader trouw.

Wie zo de directe belangen van zijn gesprekspartners schaadt, is te kwader trouw

In eigen land zijn meerdere mensen verbijsterd over de stap van de regering van Boris Johnson. De belangrijkste juridische adviseur van de regering stapte op, verscheidene prominente partijgenoten van de premier uitten hun diepe ongenoegen. Londen is een bakermat van internationaal recht, het eenzijdig opzeggen van een onderdeel van een verdrag schept een ongekend precedent.

Als de strategie is om de EU maximaal onder druk te zetten om concessies te doen, dan schat Johnson bovendien de situatie volstrekt verkeerd in. De onderhandelaars van de EU kunnen niet opeens radicaal van koers veranderen, vertegenwoordiger als ze zijn van 27 lidstaten die zelf uiteindelijk ook nog vetorecht hebben. Aan deze onderhandelingstafel over de brexit is geen sprake van twee zelfverklaarde dealmakers à la de Amerikaan Donald Trump en de Noord-Koreaan Kim Jong-un die samen wel eens even tot een radicale doorbraak zouden komen over nucleaire ontwapening. Bij hen liep het trouwens ook stuk, maar dat terzijde.

Taaie onderhandelingen zijn de enige route: niet sexy, niet aangenaam, want vol met complexe details en uitruil van belangen. Een proces van lange adem dat hoe dan ook in extreem korte tijd moet lukken, en dat je mét vertrouwen al moeizaam afrondt, laat staan zonder vertrouwen. Als Johnson echt denkt met zijn bravoure en bluf de onderhandelingen naar zijn hand te kunnen zetten, dan wordt het de komende maanden een drama. En de schade voor de Britse bevolking én voor de andere Europeanen zal pas duidelijk worden als het leed van de harde brexit al is geschied.

Het commentaar

De mening van de krant, verwoord door leden van de hoofdredactie en senior redacteurs.

Opinie is een vrijplaats voor discussie. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. Artikelen tellen maximaal 550 woorden, lezersreacties (lezers@trouw.nl) maximaal 150. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.

Verenigde Staten

Trump gaat uit van gelijkwaardigheid, waardigheid en vrijheid van de mens

Henk Jan van Schothorst
Raad van bestuur Transatlantic
Christian Council

Tegenover massieve en niets ontziende oppositie heeft president Trump zich in de VS onwankelbaar ingezet voor zijn gestelde doelen. Met verkiezingen in zicht worden resultaten gewogen. Daarbij is het goed om meer naar het gevoerde beleid dan naar de persoon te kijken. En ook kernverschillen tussen Democraten en Republikeinen proberen te ontwaren.

Het is ook voor ons in Europa niet om het even hoe de situatie zich bij onze onvervangbare bondgenoot ontwikkelt. We zien een land waarin progressieven en conservatieven lijnrecht tegenover elkaar staan. Trump is daar niet de oorzaak van. Zijn verkiezing tot president was democratisch legitiem en geen toeval.

Wat heeft hij zoal verwezenlijkt? Bezien vanuit een christelijk en conservatief perspectief zijn zaken als *pro-life*, *pro-family* en vrijheid zoals van godsdienst, onderwijs en veiligheid in een slank overheidsmodel belangrijke toetsstenen.

Als we in dit licht kijken naar resultaten van Trumps presidentschap zijn er veel positieve zaken bereikt. Met de benoeming van zo'n 200 conservatieve federale rechters en twee bij het Hooggerechtshof blijft de (grond)wettelijke leidende en beschermd tegen interpretatie naar de waa van de dag. Dat heeft gevolgen voor uitspraken voor bescherming van het leven, huwelijk en gezin. In

het onderwijs is hard gewerkt richting een recht voor ouders en kinderen tot vrije schoolkeuze. De rol van de overheid werd ingeperkt door een grote belastinghervorming. Zaken als het erkennen van Jeruzalem als hoofdstad van Israël, opzegging van de nucleaire deal met Iran, aanpak van China en herinvestering door Navo-partners laten we even buiten beschouwing.

Typerend was dat op dag 1 de inzet van Amerikaanse buitenlandse hulpdiensten ook ongeboren leven beschermd. Ook werd de 'wc-wet' van Obama ingetrokken, zodat jongens en meisjes in douche- en kleedkamers op scholen niet meer op elk moment blootgesteld konden wor-

Aziaten, maar ook tieners, vrouwen, lgbt. Dit soort groepen zouden gelijke rechten voor de wet missen. Systematisch racisme en ongelijkheid zouden velen van hen treffen. De Black Lives Matter-kaart werd door vrijwel alle Democratische sprekers ingezet. Trump zette daar tegenover in met: "We zijn één nationale familie. En we zullen elkaar altijd beschermen, liefhebben en verzorgen." Hiermee verenigt hij alle Amerikanen als allen gelijk voor de wet.

Trump en de zijnen lijken uit te gaan van een wereldbeeld waarin een mens enerzijds onaantastbare waardigheid heeft met gelijke aanspraak op grondrechten. Anderzijds is er de erkenning dat de mens imperfect is en geneigd tot het kwaad en het misbruiken van macht. Deze ongemakkelijke waarheid is ook de reden voor invoering van *checks and balances* via scheiding der machten.

Anderzijds is er de erkenning dat de mens geneigd is tot het kwaad

Bij de Democraten lijken deze kernwaarden te worden verworpen, ingewisseld of geherdefinieerd, zodanig dat iedere groep of individu het recht heeft om voor zichzelf te beslissen wat zijn eigen waarheid is. Deze geclaimde of ervaren waarheden moeten vervolgens door een ieder worden geaccepteerd. Wie niet meegaat in deze identiteitspolitiek wordt weggezet als xenofob, racistisch, homofoob, islamofob, rechts-extreem en deplorabel. Zo wordt onder de dekmantel van sociale gerechtigheid 'voor allen' onvrijheid opgelegd. Een *cancel culture*, waarbij het hele systeem moet worden ontmanteld en een eind moet komen aan veronderstelde *white supremacy*. Echter, het probleem zit niet in het systeem, maar in de mens.

Len

